

Datová schránka

Dne 1. ledna 2022 nabyla účinnosti novela zákona o elektronických úkonech a autorizované konverzi dokumentů. Ta nově zavádí tzv. fikci doručení i pro komunikaci soukromoprávní povahy (tento termín si vysvětlíme později).

Kromě toho rok 2023 přinese i automatické zřizování datových schránek pro nepodnikající fyzické osoby, které poprvé použijí prostředek pro elektronickou identifikaci vydaný v rámci kvalifikovaného systému elektronické identifikace (tzn. poprvé se přihlásí do národního bodu pro identifikaci a autentizaci).

Co je datová schránka a jak se používá?

Datová schránka je virtuální elektronická schránka. Pokud si ji zřídíte (je to bezplatné), bude vám chodit většina úřední pošty právě sem. Můžete z ní samozřejmě i odepisovat. Za datové zprávy úřadům neplatíte poštovné a zpráva je doručena prakticky hned poté, co ji odešlete.

Přidanou hodnotou datovek při komunikaci s úřady je ověření vaší identity, díky které mají vámi odeslané datové zprávy hodnotu doporučeného dopisu, který jste vlastnoručně podepsali.

Při zřízení datovky totiž musí být ověřena vaše identita, takže se přes systém datových schránek přihlásíte i na státní portály bez další potřeby ověření. Dostanete se tak například do informačních systémů sociální (e-Portál) i finanční správy (MOJE daně). Přes datovku podáte také všechna povinná přiznání a bezplatně se můžete dostat k výpisům z rejstříků a registrů, za které byste museli na CzechPointu platit.

Všechny možné způsoby založení datové schránky včetně elektronických formulářů najdete na webu datoveschranky.info.

Novou datovku pořídíte za 10 minut právě na pobočkách CzechPoint. Přístupy si můžete nechat zaslat na e-mail či poštou. S sebou vám stačí občanka, případně IČO, pokud chcete datovku i jako podnikatel (v takovém případě musíte mít totiž dvě).

Datovku si můžete zřídit i z domova. To ale jen pokud máte aktivovanou eObčanku, bankovní identitu apod. Ke schránce se přihlašujete přes web mojedatovaschranka.cz nebo metodou Mobilní klíč nebo přes

aplikaci Datovka od CZ.NIC. Dokud si v nastavení nezvolíte jinak, musíte si měnit heslo každé tři měsíce.

Datové zprávy a doručenký vašich zpráv se zde uchovávají 90 dní, pak se smažou. V historii pak zůstane jen informace o přijaté zprávě či doručence, ale bez obsahu. Po doručení tak máte tři měsíce na posouzení, jestli stojí zpráva či doručenka za archivaci. Pokud ano, musíte si soubor stáhnout do počítače a zálohovat třeba někde v cloudu. Další možností je povolit na Portálu občana v nastavení automatickou archivaci datových zpráv. A jinou možností je používat bezplatnou aplikaci Datovka nebo si zaplatit službu Datový trezor od České pošty.

Co všechno už dnes s datovkou zařídíte? Hledejte v článku [Na úřad pohodlně: Co už dnes umí datové schránky?](#)

Co si představit pod pojmem datová schránka?

Jako datovou schránku si můžete představit elektronické úložiště, které zřizuje a spravuje Ministerstvo vnitra. Je určeno k:

- doručování orgány veřejné moci,
- provádění úkonů vůči orgánům veřejné moci,
- dodávání dokumentů fyzických osob, podnikajících fyzických osob a právnických osob.

Datová schránka je tedy určitý virtuální prostor, který je přiřazen určitému subjektu (uživateli) a který umožňuje komunikovat pouze elektronické dokumenty (datové zprávy) do jiných datových schránek. V rámci tohoto zabezpečeného a státem garantovaného systému datových schránek nelze zasílat ani odesílat e-maily ani jiné formy souborů.

Co znamená fikce doručení

Systém datových schránek je primárně určen k úřední komunikaci. Pokud to umožňuje povaha dokumentu, orgán veřejné moci jej doručí jinému orgánu veřejné moci prostřednictvím datové schránky (jestliže se takový dokument nedoručuje na místě).

Máte-li jakožto fyzická osoba, podnikající fyzická osoba nebo právnická osoba zpřístupněnou svou datovou schránku, a opět pokud to umožňuje povaha

zasílaného dokumentu, orgán veřejné moci vám dokument doručí právě tam (nedoručuje-li se tento dokument veřejnou vyhláškou nebo na místě).

Dokument, který přijde do vaší datové schránky, se považuje za doručený v okamžiku, kdy se do datové schránky přihlásíte. Pokud se do datové schránky nepřihlásíte ve lhůtě 10 dnů ode dne, kdy tam byl dokument dodán, považuje se tento dokument za doručený posledním dnem této lhůty. Je proto nutné datovou schránku pravidelně kontrolovat, protože s doručení úředních dokumentů bývají často spojené závažné právní účinky, jako je například počátek běhu lhůty pro odvolání.

Jestliže jste ale datovou schránku využívali ke komunikaci s kýmkoliv jiným než s orgány veřejné moci (např. s vašimi obchodními partnery), žádná fikce doručení se do konce roku 2021 neuplatnila.

V soukromé sféře odesílatel neměl jistotu, že jeho zpráva bude doručena, protože držitel datové schránky neměl motivaci se do datové schránky přihlásit. V praxi tak bylo zcela běžné oddalování nebo úplné znemožnění přijetí zasílaného dokumentu. Ve chvíli, kdy příjemce neměl datovou schránku zpřístupněnou, vám systém neumožnil mu zprávu ani odeslat, tedy ani např. uplatnit takto reklamace vady zakoupeného výrobku.

Tomu už je však konec. Od letošního roku byla výše popsaná fikce doručení rozšířena i na doručování korespondence soukromoprávní povahy. Tato novinka usnadní nejen dříve možné trable s uplatněním reklamace vad, ale také například s doručováním faktur, předžalobních výzev a podobně.

Pokud tedy máte schránku, musíte se do ní pravidelně přihlašovat. Pistoli vám samozřejmě nikdo u hlavy nedrží, ale nevyhnete se důsledkům doručení zprávy.

Příklad

Uzavřeli jste smlouvu o dílo jako objednatel a ve smlouvě máte sjednáno, že cena splatná do 14 dnů od doručení faktury. Zhotovitel vám 1. ledna datovkou poslal fakturu, která bude splatná nejpozději 26. ledna (lhůta začala běžet až následující den, tedy 2. ledna, 12. ledna byla zpráva doručena fikcí a 26. ledna uplynulo 14 dní od doručení). Od 27. ledna by tedy zhotovitel mohl mít nárok na úroky z prodlení nebo smluvní pokutu, pokud jste si ji sjednali. Nemůžete se už ovšem vymlouvat, že jste o faktuře nevěděli a nikdo vám ji neposlal.

A rozšířené uplatnění bude i v dalších oblastech, typicky v posílání předžalobních výzev.

Vyhnout se doručování datovou schránkou můžete jedině tehdy, pokud máte datovou schránku zřízovanou na žádost. To se týká především fyzických osob, některých podnikajících fyzických osob (nevyjmenovaných v § 4, odst. 3 zákona) nebo právnických osob nezapisovaných do obchodního rejstříku. Zablokování schránky dosáhnete tím, že ji zneprístupníte na Czech Pointu nebo na portálu Identity občana

Že datovou schránku nemáte? Pozor na automatické zřizování datové schránky Ministerstvem vnitra od 1. ledna 2023

Od ledna příštího roku totiž bude Ministerstvo vnitra automaticky zřizovat datové schránky těmto osobám:

1. Fyzickým nepodnikajícím osobám, které jsou plně svéprávné a zapsané v základním registru obyvatel. A to bezodkladně poté, co fyzická osoba poprvé použije prostředek pro elektronickou identifikaci (vydaný v rámci kvalifikovaného systému elektronické identifikace) vůči tomu, kdo umožňuje prokázání totožnosti podle zákona upravujícího elektronickou identifikaci. Půjde např. o občanský průkaz s aktivovaným čipem či bankovní identitu (podívejte se na sekci „*Co jsou identifikační prostředky?*“).
2. Fyzickým podnikajícím osobám, advokátům, statutárním auditorům, daňovým poradcům, insolvenčním správcům, znalcům, soudním tlumočnickům a soudním překladatelům bezodkladně poté, co ministerstvo obdrží informaci o jejich zapsání do zákonem stanovené evidence nebo rejstříku.
3. Právnickým osobám, které jsou zapsané v registru osob bezodkladně poté, co ministerstvo obdrží informaci o jejich zapsání do registru osob, do spolkového rejstříku, nadačního rejstříku, rejstříku ústavů, společenství vlastníků jednotek nebo obecně prospěšných společností.

Možnost zneprístupnění datové schránky

Těm z vás (fyzickým osobám), kterým se datová schránka zřídila automaticky, a osobám, kterým byla datová schránka zřízena na základě žádosti, dává zákon i po výše uvedené novelizaci možnost, jak se využívání a doručování do datové schránky vyhnout. A to prostřednictvím zneprístupnění datové schránky. Pokud budete mít datovou schránku zneprístupněnou, nebude možné vám do ní doručovat písemnosti, dokud nedojde k jejímu opětovnému zpřístupnění.

Postup zřízení krok za krokem

- 1) Navštivte (statutární zástupce SDH) pobočku CzechPoint (Obecní úřady, či pobočky České pošty) a požádejte příslušného pracovníka **o zřízení datové schránky pro Právnické osoby nezapsané v obchodním rejstříku.**

Připravte si následující informace, doklady:

- Průkaz totožnosti
- IČ SDH

Úředník vyplní následující tabulku:

Žádost o zřízení datové schránky			
Informace o žadateli:			
Jméno:	LUKÁŠ	Příjmení:	PEEK
Ulice:			Č.p.: 146
Obec:	Mostek	Číslo obce:	Mostek
Typ dokladu:	občanský průkaz občana ČR	PSČ:	54475
	Číslo dokladu:		stát: CZ
právnické osoby nezapsané v obchodním rejstříku			
podle zákona č. 300/2008 Sb. o elektronických úkonech a autorizované konverzaci dokumentů			
Údaje o právnické osobě			
Identifikační číslo:	Název nebo obchodní firma:	Ověřený subjekt (ú)	
525107480	SH 045 - Spolek dobrovolných hasičů Mostek	Vyhledat v registru osob	
Adresa sídla			
Ulice:	Číslo popisné:	Číslo orientační:	
	17		
Obec:	PSČ:	Stát:	Stát, ve kterém je subjekt registrován:
Mostek	54475	Česká republika	Česká republika

2) Následně vygeneruje žádost k podpisu. Po jejím podpisu Vám předá potvrzení o žádosti o zřízení datové schránky:

Potvrzení žádosti o zřízení datové schránky
Potvrzení o doručení žádosti - žádost se posuzuje ve správním řízení

Informace o žadateli:

Jméno:	LUKÁŠ	Příjmení:	PETR	Datum narození:	
Ulice:		č.p.:	146	č.o.:	
Obec:	Mostek	Část obce:	Mostek	PSČ:	54475
Typ dokladu:	občanský průkaz občana ČR	Číslo dokladu:		Stát:	CZ

**právnícké osoby nezapsané v
obchodním rejstříku**

podle zákona č. 300/2008 Sb. o elektronických úkonech a autorizované konverzi dokumentů

Údaje o právnické osobě

Identifikační číslo:	Název nebo obchodní firma: (Název subjektu)		
65197402	SH ČMS - Sbor dobrovolných hasičů Mostek		
Adresa sídla	Číslo popisné:	Číslo orientační:	
Ulice:	17		
Obec:	PSČ:	Stát:	Stát, ve kterém je subjekt registrován:
Mostek	54475	Česká republika	Česká republika

Osoba/osoby oprávněná/é jednat jménem právnické osoby

Jméno:	Příjmení:	Rodné příjmení:	Datum narození:
LUKÁŠ	PETR	PETR	
Adresa pobytu	Číslo popisné:	Číslo orientační:	
Ulice:	146		
Stát:	Obec:	Část obce:	PSČ:
Česká republika	Mostek (okres Trutnov)	Mostek	54475
Kontaktní adresa	Číslo popisné:	Číslo orientační:	
Ulice:			
Obec:	PSČ:	Stát:	

Žádost se posuzuje ve správním řízení

Informační systém spisové služby Ministerstva vnitra České republiky přijal žádost o zřízení datové schránky pod číslem jednacím **MV-163363/SIK6/1-2022**, dne **19.09.2022**. Žádost bude řešena dle platných předpisů a zákonů. V případě kladného vyřízení bude žadateli zasláno oznámení o zřízení datové schránky formou listovní zásilky na kontaktní adresu uvedenou v žádosti.

..... Podpis ověřující osoby

OBEC MOSTEK

..... Podpis žadatele

19.9.2022

- 3) Nyní můžete odejít z pobočky CzechPoint. Do několika dnů Vám dorazí do poštovní schránky nebo pokud máte zřízenou soukromou datovou schránku, potvrzení o zřízení datové schránky s pokyny k prvnímu přihlášení.

Odeslatel:

Ministerstvo vnitra
Nad Štolou 3
170 34 Praha 7

Vážená užívatelko, vážený uživateli datových schránek,

do Vaší datové schránky fyzické osoby byly doručeny přístupové údaje ke vstupu do nově zřízené datové schránky.

Prosím, zacházejte s přístupovými údaji co nejopatrněji. Především Vám doporučujeme, abyste se jejich pomocí přihlásili co nejdříve. Tím si zajistíte změnu původního, automaticky vygenerovaného hesla a zabráníte tak možnému zneužití přístupových údajů, pokud by k tomuto dokumentu měl přístup jiný uživatel Vaší datové schránky. Vaše původní uživatelské jméno zůstane i poté bezpečnostně citlivým údajem. Do doby, než přístupové údaje pro první přihlášení použijete, chraňte je co nejpečlivěji a zacházejte s nimi tak, aby nemohly být zneužity.

Datovou zprávu, v jejíž PDF příloze jsou přístupové údaje uvedeny, není vhodné konvertovat, komukoliv ji přeposílat, ani s ní provádět jiné činnosti, které by narušily její důvěrnost.

Když správce informačního systému datových schránek (dále jen „ISDS“) doručuje přístupové údaje formou datové zprávy, činí tak vždy jen do datové schránky fyzické osoby. Pokud byste podobný PDF soubor obdrželi jakoukoliv jinou elektronickou cestou (např. elektronickou poštou), vždy by se jednalo o podvrh.

Pokud chcete vstoupit do datové schránky, použijte odkaz <https://www.mojedatovaschranka.cz> a zadejte přístupové údaje uvedené v tomto dokumentu.

Přihlášením do datové schránky dochází k jejímu zpřístupnění. Pokud tak neučiníte do 15. dne ode dne doručení systémové datové zprávy obsahující tuto přílohu s přístupovými údaji, bude datová schránka zpřístupněna automaticky.

Tyto přístupové údaje jsou určeny pro níže uvedenou osobu k níže uvedené datové schránce.

Jméno a příjmení osoby: Lukáš Petr
Uživatelské jméno (ID osoby): **xe043z**
Heslo: **Wa7%6**
Typ uživatele schránky: Oprávněná osoba
Držitel datové schránky: SH ČMS - Sbor dobrovolných hasičů Mostek
Typ datové schránky: Právnícká osoba (na žádost)
ID datové schránky: vtdyaxr

Veškeré informace o datových schránkách najdete na <https://info.mojedatovaschranka.cz/info/cs/>, nebo na infolince 954 200 200.

Datová schránka (viz zákon č. 300/2008 Sb., o elektronických úkonech a autorizované konverzi dokumentů, ve znění pozdějších předpisů) je elektronické úložiště, které je určeno k doručování orgány veřejné moci a k provádění úkonů vůči orgánům veřejné moci, tedy slouží k doručování dokumentů prostřednictvím datových zpráv. Osoba oprávněná k přístupu do datové schránky je

- 4) Tím je proces zřízení schránky ukončen. Adresa Vaší schránky je uvedena na výše uvedeném dokumentu, jako ID datové schránky.

V případě potřeby pomoci či konzultace se neváhejte obrátit na:

Lukáš Petr, 1. náměstek starosty OSH

Email: lukas@drpetr.cz,

Mobil: +420 736431804

Zdroje: OSH Nymburk, Obec Mostek